

הדלקת נרות לראש השנה Candle Lighting for RH

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו להדליק נר של יום טוב.



ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, שתחיוננו אותי ואת בעלי (ואת בני ואת אבי ואת אמי) ואת כל קרובי, ותתן לנו ולכל ישראל חיים טובים וארכים, ותזכרנו בזכרון טובה וברכה, ותפקדנו בפקדת ישועה ורחמים, ותשפין שכינתך בתוכנו, וזכנו לגדל בנים ובני בנים חכמים ונבונים, אוהבי ה', יראי אלקים, אנשי אמת זרע קדש, בה' דבקים, ומאירים את העולם בתורה ובמעשים טובים, ובכל מלאכת עבודת הבורא. אנא שמע את תחנוני, בזכות שרה ורבקה ורחל ולאה אמותינו, והאר נרנו שלא יכבה לעולם ועד והאר פניך ונושעה, אמן.

Greetings exchanged on the first night of RH, after Maariv

to one male:

לשנה טובה תכתב ותחתם לאלתר לחיים טובים ולשלום

to one female:

לשנה טובה תכתבי ותחתמי לאלתר לחיים טובים ולשלום

to males or mixed group (and commonly used for female plural too):

לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלתר לחיים טובים ולשלום

"traditional" (but possibly obsolete?) for females (plural)

לשנה טובה תכתבנה ותחתמנה לאלתר לחיים טובים ולשלום

From the first morning of Rosh HaShana through Yom Kippur,
the traditional greeting is day

גמר חתימה טובה

Kiddush for Rosh Hashana Night

סְבִּירי מֶרֶנּוּ וְרַבֵּנּוּ וְרַבּוּתִי

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן.

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן
וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְתַתֵּן לָנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם הַזִּכְרוֹן הַזֶּה, יוֹם תְּרוּעָה
מִקְרָא קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיציאת מצרים. כִּי בָנוּ בְּחִרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים
וַיְדַבֵּר אִמֶּת וְקִים לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה ה', מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכְרוֹן:

Both Nights

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁחֵינּוּ וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְמַן הַזֶּה.

Kiddush for Rosh Hashana Day

(אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם)
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מַעֲדֵי ה', אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. תִּקְעוּ בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר
בַּכֶּסֶה לַיוֹם חֲגִינוּ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב.

סְבִּירי מֶרֶנּוּ וְרַבֵּנּוּ וְרַבּוּתִי

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן.



The Rosh HaShana 'Seder' סדר ראש השנה

Customs for the night of Rosh HaShana vary from community to community and from family to family. This page is provided as a set of suggestions for those who do not have a fixed custom in their home. Nothing mentioned here is the final word on anything. If you are in doubt about anything, check with your Rav.

After KIDDUSH, wash for HaMotzi and eat from the LECHEM MISHNEH. Some use honey on the challa rather than salt. Some use salt for the HaMotzi and then take another piece of challa with honey. After challa with honey, say:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה

It is appropriate to respond to Y'HI RATZON statements of others with AMEIN, as they are bracha-like.

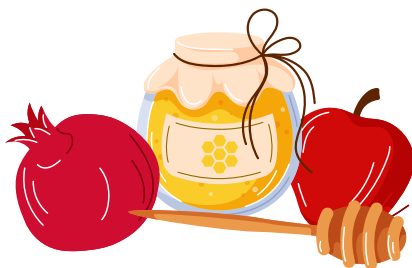
Since the fruits and vegetables to be eaten as part of the SEDER LEIL ROSH HASHANA are not "normal" components of a meal, they are not covered by the HaMotzi, and need their own brachot, which should be said in accordance with the "rules of brachot" - as follows...

Among the fruits of trees, one should say the bracha on the fruit with the highest priority: [1] Olive, [2] Date, [3] Grape, [4] Fig, [5] Pomegranate, [6] your favorite among fruits not of SHIV'AT HAMINIM, [7] a whole fruit, rather than a piece, [8] larger piece. This list does not imply that all these fruits [1]-[5] are part of your Leil Rosh HaShana Minhag; the full list of priorities is provided to cover any situation.

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, בורא פרי העץ.

Among vegetables, make the bracha on what you like best. Between HaEitz and HaAdama, HaEitz will usually be said first, unless you have a HaAdama that you like better than any of the fruits, in which case, HaAdama will precede HaEitz (even over 7-Minim).

ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, בורא פרי האדמה.





For RUBIYA (black-eyed peas):

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שירבו זכויותינו



For KARTI (leek):

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שייכרתו שונאינו



For SILKA (beets or mangold):

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שישתלקו אויבינו



For DATES:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שייתמו שונאינו



For KARA (type of squash, pale green):

some say this for carrots - play on words גזר

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שיקרע גזר דיננו, ויקראו לפניך זכויותינו



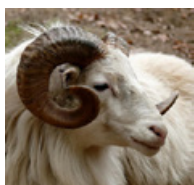
For POMEGRANATE:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שנרבה זכויותינו כרימון



If one eats FISH on Leil Rosh HaShana, say the following:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שנפרה ונרבה כדגים ושלא תהא עין הרע שולטת בנו כדגים הללו שאין עין הרע שולטת בהם



Some place the HEAD of a ram or fish on the table and say:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו שנהיה לראש ולא לזנב

If one eats the meat of a sheep (preferably a ram), he says:

יהי רצון שתזכר לנו אילו של יצחק

Tashlich

After mincha, there is a custom of תשליך, where one goes to the river and recites verses pertaining to תשובה from (ספר מיכה ז:ט).¹ There are various reasons for this custom including the fact that the מדרש teaches that the שטן tried drowning אברהם in a river on the way to the עקידה and we want to remind ourselves of אברהם's determination and devotion² (and learn from it). If there is no river nearby, you can recite it on water in a well³ or even on a cup of water⁴.

מי קל כמודך נושא עון ועובר על פשע לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפוא כי חפץ חסד הוא: ישוב ירחמנו יכבד עונותינו ותשליך במצלות ים כל חטאתם: תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם:

מן המצר קראתי קה ענני במרחב קה ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם ה' לי בעוזרי ואני אראה בשנאי טוב לחסות בה' מבטח באדם טוב לחסות בה' מבטח בנדיבים:

רננו צדיקים בה' לישירים נאנה תהלה: הודו לה' בכנור בנגב עשור זמרו-לו: שירו-לו שיר חדש היטיבו נגן בתרועה: כי-ישיר דבר-יהוה וכל-מעשהו באמונה: אהב צדקה ומשפט חסד ה' מלאה הארץ: בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל-צבאם: כנס בנד מי הים נתן באצרות תהומות: ייראן מה' כל-הארץ ממנו יגורו כל-ישבי תבל: כי הוא אמר ויהי הוא-צוה ויעמוד: ה' הפיר עצת-גוים הניא מחשבות עמים: עצת ה' לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר: אשרי הגוי אשר-ה' אלקיו העם | בחר לנחלה לו: משמים הביט ה' ראה את-כל-בני האדם: ממכון-שבתי השגיח אל כל-ישבי הארץ: היצר יחד לבם המבין אל-כל-מעשיהם: אין-המלך נושע ברב-חיל גבור לא-ינצל ברב-כח: שקר הסוס לתשועה וברב חילו לא ימלט: הנה עין ה' אל-יראיו למיחלים לחסדו: להציל ממות נפשים ולחיותם ברעב: נפשנו חפנה לה' עזרנו ומגננו הוא: כי-בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו: יהי-חסדך ה' עלינו כפאשר יחלנו לך:

לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים:

לדוד מזמור לה' הארץ ומלואה תבל וישבי בה: כי-הוא על-ימים יסדה ועל-נהרות יכוננה: מי-יעלה בהר-ה' ומי-יקום במקום קדשו: נקי כפים ובר-ל לב אשר | לא-נשא לשוא (נפשו) נפשי ולא נשבע

1 רמ"א תקפג ב

2 משנ"ב תקפג סק"ח

3 כף החיים סימן תקפג סק"ל

4 הליכות שלמה (פ"א ארחות הלכה הע' 17)

למרממה: ישא ברכה מאת ה' וצדקה מאלקי ישעו: זה דור (דרשו) דרשיו מבקשי פניך יעקב סלה: שאו שערים | ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד ה' עוז וגבור ה' גבור מלחמה: שאו שערים | ראשיכם ונשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבוד ה' צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

אלקינו ואלקי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו, טוב ומטיב הדרש לנו, שובה אלינו בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך, בנה ביתך בבתיחלה וכוונן בית מקדשך על מכוננו, והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו, והשב שכינתך לתוכו, והשב כהנים לעבודתם ולוויים לשירם ולזמרים, והשב ישראל לנויהם, ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן כן יהי רצון

כל בלי יוצר עליך לא יצלח, וכל לשון תקום אתך למשפט תרשיעי, זאת נחלת עבדי ה' וצדקתם מאתו נאם ה':

לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי מלאה הארץ דעה את ה' בפמים לים מכסים:

שיר המעלות ממעמקים קראתיד ה': ה' שמעה בקולי תהיינה אזניך קשבות לקול תחנוני: אם עזנת תשמר קה ה' מי יעמוד: כי עמד הסליחה למען תורא: קויתי ה' קוטה נפשי ולדברו הוהלתי: נפשי לה' משמרים לבקר שמרים לבקר: יחל ישראל אל יה' כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו:

שיר למעלות אשא עיני אל-ההרים מאין יבא עזרי: עזרי מעם ה' עשה שמים וארץ: אל-יתן למוט רגלך אל-ינזם שמך: הנה לא-ינזם ולא יישן שומר ישראל: ה' שמך ה' צלך על-יד ימינך: יומם השמש לא-יכבה וירח בלילה: ה' שמך מכל-רע ישמר את-נפשך: ה' ישמר-צאתך ובואך מעתה ועד-עולם:

Say this pasuk 7 times

לעולם ה' דברך נצב בשמים:

יהי רצון מלפניך על ידי הארת תיקונים עתיקא קדישא דעתיקין שבארץ דזעיר יכבשו רחמיך את כעסך, ויגלו רחמיך על מדותיך, ותתנהג עמנו במדת הרחמים, ותתן לנו חיים ארוכים וטובים בעסקי תורתך וקיום מצותיך לעשות רצונך, אמן וכן יהי רצון: